

Zonne-energie voor 'daklozen'

Het zonnepark op Ameland is het grootste van Nederland.

FOTO KEES VAN VEEN

stroom | Het klinkt aantrekkelijk, je eigen energie oogsten met zonnepanelen. Maar wat zijn de opties als het dak boven je hoofd niet jouw eigendom is, of ongeschikt blijkt? Een greep uit de mogelijkheden.

FRANK STRAVER

1 Het samen voor elkaar boksen

Veel stadsbewoners willen misschien best investeren in zonnepanelen, maar de meesten hebben geen koophuis. Ze hebben dus geen zeggenschap over het dak boven hun hoofd. Samen met anderen, in coöperatieverband, een eigen project beginnen voor productie van zonne-energie kan wel. Op een gezamenlijk dak of een veldje in de buurt. Daar komt wel een hoop uitzoek- en regelwerk bij kijken, meer dan in een dorp.

Want ga er maar aan staan, om een locatie te vinden waar je als 'dakloze' in coöperatieverband samen zonnepanelen mag neerleggen. Alle voorbereiding kost tijd en geld: een coöperatie vormen, langs bij de notaris voor het recht om het dak te gebruiken, een aanwijzing voor energiebelasting bij de belastingdienst aanvragen.

D66 in Amsterdam presenteert morgen het 'Plan Zon' in Amsterdam. Raadslid Marijn Bosman vindt de ongelijkheid tussen mensen die wel of geen eigen huis bezitten bij het regelen van zonne-energie te groot. Wetten en regelingen moeten zo simpel worden, dat mensen zelf een

zonne-energieproject kunnen realiseren zonder daarvoor dure professionele hulp in te moeten schakelen, vindt Bosman. "Want zonne-energie mag er niet alleen zijn voor mensen met een groot koophuis, maar ook voor huurders en mensen die wonen in flats of etages zonder eigen dak."

2 Nieuwe leverancier Vrijopnaam

Wie niet zelf een zonne-energieproject wil of kan opbouwen, kan met een bedrijf in zee gaan. Een nieuwe energieleverancier die zonne-energie verkoopt aan klanten die met hun eigen dak niet uit de voeten kunnen is Vrijopnaam. De aanbieder begon in 2015. Het bedrijf legt zelf zonnepanelenvelden aan in Nederland. Op een voormalige stortplaats in Zeijen bijvoorbeeld, bij het Drentse Assen. Klanten kunnen daar één of meerdere zonnepanelen reserveren voor de levering van energie aan hun huis. Het onafhankelijke adviescentrum Milieu Centraal noemt Vrijopnaam 'een interessante nieuwe mogelijkheid is om zelf zonne-energie op te wekken met zonnepanelen op afstand'.

Een paneel gebruiken kost 99 euro voor negen jaar bij de aanbieder. Dat staat bij de aanbieder garant voor 250 kilowattuur (kWh) per jaar. Een gemiddeld huishouden gebruikt in Nederland zo'n 3.500 kWh per jaar. Dus wie zijn hele stroomgebruik uit zonnepanelen wil halen bij Vrijopnaam moet veertien zonnepanelen reserveren. Het energiebedrijf is naar eigen zeggen niet uit op veel winst op de levering van zonnestroom. Maar wie er een contract tekent moet wel rekenen op een vastrecht dat wat hoger uitvalt dan gemiddeld. Vrijopnaam rekent € 6,25 per maand per product. Vastrecht is een maandelijks, vaste kostenpost.

Vrijopnaam begon in april dit jaar met het bedrijf en heeft grote plannen voor de bouw van

zonnepanelenparken in heel Nederland. Volgens Vrijopnaam zijn er nog veel braakliggende, open terreinen die geschikt zijn voor het bouwen van een groot zonnepanelenveld. In toestromende klandizie heeft het energiebedrijf vertrouwen. Volgens directeur Bas Wijnen vinden veel mensen de stap om zonnepanelen te regelen te duur of ingewikkeld.

3 Crowdfunding via Zonnepanelen Delen

Zo'n 400.000 huiseigenaren in Nederland hebben nu zonnepanelen op het eigen dak. Maar voor de helft van alle huishoudens is dit niet mogelijk, weet het initiatief Zonnepanelen Delen. "Deze daklozen kunnen zonne-energie krijgen via zonnepanelen van een ander dak", stelt het project. Het crowdfundingplatform verkoopt voor 25 euro zogeheten zonnedelen, virtuele stukjes zonnepaneel. De zonnedelen zijn obligaties. Deelname aan een zonneproject is dus een soort belegging. Jaarlijks wordt rente op de inleg door Zonnepanelen Delen uitbetaald. De opbrengst kan ook direct worden verrekend als korting op de energierekening. Na de looptijd wordt de inleg terugbetaald. Aan de projecten die Zonnepanelen Delen aanbiedt zijn uiteenlopende energieleveranciers gekoppeld. Dit kan een consument laten meespelen bij de keuze voor een bepaald zonnepanelenproject.

Zonnepanelen Delen is door de Verenigde Naties (VN) uitgeroepen tot een van de meest veelbelovende, duurzame projecten ter wereld. Op de mondiale klimaatop deze week in het Marokkaanse Marrakesh mogen de oprichters hun initiatief promoten.

Volgens het platform groeit de belangstelling voor investeringen in zonne-energieprojecten op afstand snel. Er zijn dit jaar tot dusver 8.500 investeringen gedaan in 72.500 zonnepanelen bij 165

collectieve projecten. De 165 zonne-energieprojecten in Nederland zijn 'onevenredig verdeeld' over de provincies. Vooral in Gelderland en Noord-Holland zijn veel zonne-energieprojecten voor 'daklozen' te vinden. In die provincies zijn veel geschikte locaties te vinden, net als extra subsidie van de gemeente of provincie.

4 Eneco's Zonnehub

Het Rotterdamse energiebedrijf Eneco lanceerde deze zomer ook een initiatief voor zonne-energieliefhebbers zonder eigen dak. De Zonnehub. Hiermee kunnen mensen de stroom afnemen van zonnepanelen die elders liggen. Op het dak van een bedrijf of een school in de buurt bijvoorbeeld. Het eerste project van de Zonnehub opende in oktober op een bankkantoor in Etten-Leur. Daarop liggen 170 zonnepanelen. Consumenten kunnen -mits deze een contract aangaat bij Eneco- de zonnestroom van het dak op afstand verrekenen met hun eigen energierekening thuis.

Eén zonnepaneel op afstand aanschaffen kost via de Zonnehub zo'n 350 euro, goed voor jaarlijks 250 kWh. De investering ligt dus fors hoger dan de 99 euro per paneel bij Vrijopnaam. Maar bij het aanbod van Eneco is het maandelijkse voordeel groter. Het vastrecht is bijna de helft van wat Vrijopnaam rekent. De looptijd is ook langer: de Zonnehub biedt zeker vijftien jaar stroom. Inleg en de mate van maandelijks voordeel gaan hand in hand, afhankelijk van (subsidie)regelingen die de verschillende aanbieders gebruiken. Klanten blijven bij de Zonnehub wel vastzitten aan Eneco. Daar staat tegenover dat ze zich niet hoeven in te spannen voor het optuigen van een coöperatie, want het regelwerk loopt via het bedrijf.

4 Solar Green Point

Dit initiatief werkt samen met twee andere energieleveranciers, Qurrent en Greenchoice. Wie klant

is bij een van die twee aanbieders, krijgt de geproduceerde zonne-energie bij deelname aan een zonne-energieproject direct, maandelijks van zijn rekening afgestreept.

Maar klant zijn bij een van deze twee 'partners' van Solar Green Point is geen eis. Consumenten met een andere leverancier kunnen hun zonne-opbrengst aan het eind van het jaar verrekenen. Het eerste grote zonne-energieproject van Solar Green Point opende in 2012 op de voormalige sigarettenfabriek Caballero in Den Haag. De aanbieder is inmiddels ook bezig met panelen langs de weg en op andere locaties, waar consumenten een deeltje van kunnen kopen.

In augustus opende Solar Green Point het eerste deel van een zonnepanelenproject langs de autoweg A20. Daar moeten inwoners van Rotterdam een belang in kunnen nemen. Volgens wethouder Pex Langenberg (duurzaamheid) is dat 'de toekomst van de stad', omdat de meerderheid van de Rotterdamse daken ongeschikt is voor zonnepanelen. "Mensen die in een appartement wonen kunnen op deze manier toch een zonnepaneel aanschaffen."

5 Zonnecollectief bij Vandebron

De groene energieleverancier Vandebron richtte vorig jaar een deelplatform op voor zonne-energie. Met dit 'Zonnecollectief' kunnen mensen met eigen zonnepanelen hun overschot aan stroom doorverkopen. Wie niet beschikt over (geschikte) eigen dakruimte, kan zo dus een deel van zijn elektriciteit van iemand anders afnemen. De aanbieder krijgt een vaste vergoeding van de energiemarktplaats.

Vandebron bundelt de zonnestroom die zonnepanelenbezitters over hebben. Daardoor moet er opgeteld genoeg energie in de etalage staan om klanten zonder panelen blij mee te maken. Heel gericht energie kopen van de burens of bekenden uit de buurt kan

ook. Vandebron biedt op internet de mogelijkheid om te zoeken naar een specifiek portie zonnestroom. Het is wel een vereiste om klant te worden bij de snel groeiende start-up, om van de diensten gebruik te kunnen maken.